

Comité Fronterizo de Obrer@s CFO

**For the labor rights and all human
rights of the maquiladora workers**

[Home](#) > [CFO in the Media 2005](#)

[Spanish Version](#)

[English Version](#)

Kvindekamp for kvindelig

På den mexicanske side af grænsen mellem USA og Mexico mærker tusindvis af kvinder hver dag de barske skyggesider af globaliseringen. De knokler for multinationale virksomheder til en ussel løn og under miserable arbejdsforhold med at fremstille blandt andet Harry Potter-tøj til den rige del af verden. Julia Quinonez kæmper for de mexicanske kvinders sag.

BARBIE GIRL Tusindvis af mexicanske kvinder stresser ved symaskinerne. På rad og række sidder de med bøjet nakke og hænderne travlt beskæftiget ved sømmene. Lysere Barbie-dragter og sorte Harry Potter-kostumer hiter hos alverdens børn under juletræerne, og det kan mærkes på Rubies fabrikker i det nordlige Mexico. Kvinder og piger knokler til en ussel løn og må nøjes med at drømme om at se deres egne små døtre og sønner udklædt som nutidens børnehelte.

Det er formanden for den mexicanske organisation »The Border Committee for Working Women«, Julia Quinonez, der beretter om miserable arbejdsforhold og forliste drømme. Og hun lægger ikke skjul på, at det ofte er ubærligt at være vidne til globaliseringens skyggesider.

»For millioner af mexicanske kvinder og piger er livet en overlevelseskamp. Og det gælder især for kvinder, der arbejder på fabrikkerne langs den amerikanske grænse. De får en elendig løn, ser knap nok deres børn og udsættes for farlige kemikalier, dårligt arbejdsmiljø og risikerer fyring, hvis de vover at protestere.«

Hun er oprørt på de mexicanske kvinders vegne. Oprørt over, at politikere, internationale organisationer, multinationale koncerner og verdens forbrugere lader det ske. Enten lukker de øjnene for åbenlyse overtrædelser af internationale konventioner, eller på grund af uvidenhed ser de slet ikke, at den globale vækst galopperer derudad med kvindelig på samvittigheden.

»En arbejdsuge på 48 timer giver typisk en ugeløn på 50-60 amerikanske dollars (cirka 350 kroner, red.) på de mexicanske fabrikker. Det rækker slet ikke til en familie. Bare for at overleve må de fleste tage dobbeltjob, eller også må helt unge piger ud på arbejdsmarkedet for at hjælpe med at brødføde de mindste børn i familien. Det betyder, at piger helt ned til 14 år slider sig op uden at få nogen uddannelse, og multinationale selskaber ansætter dem uden betænkeligheder,« fortæller Julia Quinonez.

Remsen af multinationale koncerner, der har slået sig ned i Mexico langs den amerikanske grænse og hyret mexicansk arbejdskraft til noget, der minder om sulteløn, er endeløs. Alene giganten Alcoa har ansat 15.000 arbejdere i Mexico til at producere bil-elementer til Ford, Volkswagen og andre bilkoncerner.

»De ansatte på mange fabrikker arbejder med kemiske produkter, der er forbudt i selskabernes hjemlande, men fordi vi har en meget liberal lovgivning, flytter selskaber den farlige produktion til Mexico. Jeg har set mange kvinder få allergi, kræft og leukæmi, fordi der slet ikke er nogen beskyttelse af arbejderne,« konstaterer hun.

Spørgelsesfagforeninger

Men synderegistret stopper ikke ved dårlig løn, børnearbejde og sundhedsfarligt arbejde. Fagforeninger forbydes på de fleste virksomheder, og utilfredse arbejdere, der forsøger at organisere sig for i fællesskab at kæmpe for bedre løn- og arbejdsforhold, får en fyreseddel. Det var ifølge Julie Quinonez tilfældet for mindre end et halvt år siden på Rubies-fabrikkerne i byen Hidalgo.

Rubies producerer på licens for nogle af verdens største underholdningskoncerner. Time Warner Co. bruger Rubies mexicanske afdeling til blandt andet at sy Harry Potter-kostumer, mens legetøjsgiganten Mattel får produceret Barbie-kjoler og forskelligt tilbehør i Mexico.

På Rubies i Hidalgo fik godt 70 arbejdere stablet en fagforening på benene i april måned, men inden månedens udgang var de fyret. Også selv om flertallet af de ansatte på Rubies bakkede op om fagforeningen.

»Listen over kritikpunkter var lang: Mangelfuld sikkerhed, overarbejde uden løn, ingen sundhedshjælp, tvungne graviditetstest og brug af børnearbejde. Alligevel mistede de kvinder, der forsøgte at forbedre arbejdsforholdene ved at danne en uafhængig fagforening, deres job,« siger Julia Quinonez med harme i stemmen.

Historien er den samme i megakoncernen Alcoa, der på verdensplan har 125.000 ansatte. I den mexicanske afdeling af Alcoa besluttede en gruppe arbejdere forrige år at gøre brug af deres ret til at danne en fagforening.

»Alcoa fyrede dem, og arbejderne klagede til FNs internationale arbejdsorganisation ILO for at få medhold i deres ret. Til dato har klagen ikke været behandlet, fordi ILO afventer kommentarer fra den mexicanske regering, som sylter sagen.«

Og de fagforeninger, der får lov at leve, er ikke altid reelle:

»Vi opererer med et begreb, der hedder spøgelsesfagforeninger. Det er virksomheder, der påstår over for de ansatte, at de har fagforeninger og kan melde sig ind i dem. Men reelt er de i lommen på arbejdsgiverne.«

Bush har gjort det værre

De fattige arbejdere får ikke megen hjælp fra myndighederne, som ifølge Julia Quinonez tager langt større hensyn til kapitalinteresser frem for at hjælpe den halvdel af de 100 millioner mexicanere, der skønnes at leve under fattigdomsgrænsen.

»Den mexicanske regering underlægger sig multinationale selskaber for at sikre, at arbejdspladserne forbliver i landet. Regeringen sørger for en formidabel infrastruktur, at elektriciteten virker, og at der er rene drikkevandsforsyninger på fabrikkerne. Det står i skærende kontrast til de levevilkår, arbejderne på fabrikkerne har. De bor i miserable blikskure og ofte uden elektricitet,« fortæller hun.

I begyndelsen af 1990'erne indgik Canada, USA og Mexico frihandelsaftalen NAFTA, og på mange måder har frihandelen ifølge Julia Quinonez været en motor for vækst og beskæftigelse også i det fattige Mexico. Men de seneste par år er udviklingen gået i bakgear, skønner hun.

»Det er bestemt blevet værre, siden præsident Bush trådte til i USA. Grænsen mellem Mexico og USA er blevet en slags forsøgslaboratorium, hvor store koncerner får lov at prøve ting af, presse produktionen og slippe for mange miljøkrav. Det er bekymrende for arbejderne på begge sider af grænsen, og vi kan se, at både globaliseringen og præsident Bush's måde at regere på rammer skævt.«

Julia Quinonez ved godt, at historien om de ufaglærte arbejdere i Mexico ikke er enestående. Samme klassiske drama om udybning og tilsidesættelse af internationale arbejdstagerrettigheder foregår over alt på kloden. Fra Kina til Honduras, fra Filippinerne til Cambodja. Og globaliseringen forstærker bare de urimelige arbejdsbetingelser, vurderer hun.

»Derfor er vi også nødt til at organisere os i globale faglige netværk. Vi er nødt til at råbe op i fællesskab og skærpe mediernes og forbrugernes opmærksomhed.«

Advarer mod boykot

Det er også for at råbe op, at hun netop har besøgt Danmark. Sammen med kvindelige fagforeningsledere fra Indien, Australien, USA og hele Europa arbejder hun på at danne et globalt kvindenetværk af fagforeningsledere. Fra dansk side er LO-næstformand Tine Auvig-Huggenberger involveret i det nye netværk, hvis opgave bliver at sætte fokus på kvinders urimelige arbejdsforhold.

»Jeg håber, at et globalt netværk af kvindelige fagforeningsledere kan skabe opmærksomhed omkring arbejdsforhold i multinationale koncerner i Mexico. Og ikke bare der, men også i andre lande, hvor det er påkrævet.«

Hun svarer derimod klart »no« til, om det vil være en hjælp, hvis europæiske forbrugere boykoter virksomheder som Rubies og Alcoa. Julia Quinonez advarer mod boykot af bestemte varer og mener ikke, at det vil være en løftestang for bedre arbejdsforhold.

»Forbrugere kan være til størst gavn ved at stille spørgsmål til virksomhedernes datterselskaber i Europa og til distributørerne af varerne. Alcoa har også fabrikker i Spanien. Hvordan er arbejdsvilkårene dér, og hvorfor er de ikke tilsvarende i Mexico? Ved at spørge kan forbrugerne demonstrere, at de er opmærksomme på arbejdsforhold. I dag er virksomheder bekymrede for deres image, og hvis de fornemmer et kritisk pres, vil det hjælpe.«

Derudover kan lønmodtagere ansat i samme koncerner, uanset om virksomheden ligger i USA, Mexico eller et europæisk land vise solidaritet og stille krav på hinandens vegne.

»Globaliseringen finder også sted blandt arbejderne, og det er ikke kun virksomhedernes regnskaber, der kan vinde på globaliseringen. Lønmodtagerne har også mulighed for at vinde ved et tættere fagligt samarbejde. Derfor foretrækker jeg koordinerede aktioner frem for isoleret boykot. Aktioner, hvor lønmodtagere ansat i samme koncern udviser solidaritet med hinanden ved at stille krav om ordentlige arbejdsforhold for alle i koncernen. Og så aktioner, hvor faglige organisationer sammen råber op.«

Endelig har Julia Quinonez erfaret, at kendte Hollywood-stjerner også kan sætte spotlight på uglamourøse kvindeskæbner i Mexico. Ud over at kæmpe for faglige rettigheder for kvinderne står Julia Quinonez' organisation også i spidsen for at få løst gåden om de brutale mord på knap 300 unge kvinder i provinsen Chihuahua de seneste år. Fællesnævneren for de myrdede kvinder er, at de arbejdede på de store fabrikker i det nordlige Mexico.

Den amerikanske skuespiller Jane Fonda har netop sat sig i spidsen for et initiativ, der kræver opklaring af mordene. Og i 2006 får filmen Bordertown premiere. Det er Jennifer Lopez og Antonio Banderas, der spiller hovedrollerne i en film, der beskriver mordene på de unge kvinder, arbejdsforholdene på fabrikkerne og familiernes forgæves kamp for at få mordene opklaret.

Af Gitte Redder, gre@lo.dk

[Top](#)

www.cfomaquiladoras.org is produced in cooperation with the
Mexico-U.S Border Program
of the American Friends Service Committee (AFSC)

Comité Fronterizo de Obrer@s (CFO)
Monterrey #1103, Col. Las Fuentes
Piedras Negras, Coahuila
C.P. 26010, México